Türkiye–Avrupa Birliği (AB) Ekonomik, Ticari ve Yatırım Ortaklığında Son Durum: *“Too Big to Fail”*

Rapordaki veriler ve gelişmeler 26 Kasım 2026 itibarıyla günceldir.

217,5 milyar €

2025 AB–Türkiye mal ticareti; tarihî zirve

Eurostat / DG Trade

103,3 milyar €

Türkiye'nin AB'ye mal ihracatı, 2025. TÜİK verisiyle **117 milyar $**

Eurostat; TÜİK–Ticaret Bak.

%42,8

AB'nin Türkiye'nin mal ihracatındaki payı, 2025

EEAS; DG Trade

5.

Türkiye'nin AB'nin AB dışı ticaretindeki sırası; pay %4,2

DG Trade

13,1 milyar $

2025 uluslararası doğrudan yatırım girişi; %12,2 artış

TCMB; Yatırım Ofisi

%66

UDY girişlerinde AB payı, 2025 (2024: %58); yaklaşık 5,34 milyar €

EEAS

ENTEGRASYONU GÖSTEREN VERİLER

• Mal ticareti 2015'te 126,3 milyar €'dan 2025'te 217,5 milyar €'ya yükseldi; artış on yılda %72.

• Komisyon 2026 Türkiye Raporu: AB ile ekonomik entegrasyon "yüksek"; Gümrük Birliği AB tedarik zincirlerinin dayanıklılığı için önemli.

• 2003–2025 döneminde UDY girişlerinin %59'u AB-27 kaynaklı. Türkiye'deki 11.086 yabancı kontrollü girişimin 1.309'u Alman kontrolünde.

• 2026'da teknik adımlar sürdü: Yetkilendirilmiş Yükümlü karşılıklı tanıması, TAREKS engelinin kaldırılması, Makine Tüzüğü uyumu, PEM menşe kurallarına uyum.

• Kasım 2023'ten bu yana 10 yüksek düzeyli diyalog toplantısı yapıldı.

AYRIŞMAYI GÖSTEREN VERİLER

• Ortaklık Konseyi 15 Mart 2019'dan bu yana toplanmıyor; Komisyon'a göre toplantılar 2019 Konsey sonuçları gereği askıda.

• Gümrük Birliği'nin modernizasyonu Haziran 2018'den bu yana AB gündeminde değil; katılım müzakereleri aynı tarihten beri durma noktasında.

• AB'nin yeni araçları doğrudan etki alanında: kalıcı çelik rejimi (%50 kota dışı vergi), SKDM ve "Made in Europe" teklifi.

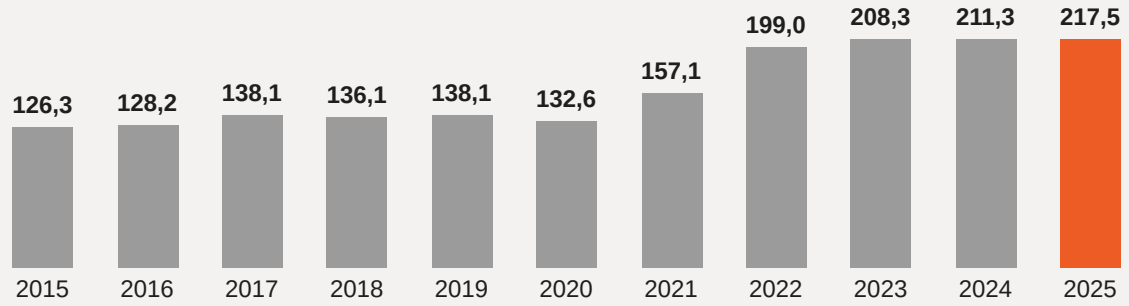
• Komisyon kayıtlarında AB ihracatçılarının Türkiye'de karşılaştığı 14 açık ticaret engeli var; dış politika uyum oranı 2026 raporunda %4 (2025: %3).

• Hareketlilik: 2025'te 1,27 milyon Schengen başvurusu, %14,6 ret; TIR sürücüleri 90/180 gün kuralı ve transit kotalarıyla karşı karşıya.

BÖLÜM 1

Ticaret: on yılda %72 büyüyen hacim

AB–Türkiye mal ticareti, 2015–2025 (milyar €)

Ticaret 2021–2025 döneminde hızlandı: AB'nin Türkiye'den ithalatı yılda ortalama %7,3, Türkiye'ye ihracatı %9,6 büyüdü. Sanayi ürünleri, AB'nin Türkiye'den ithalatının %92,4'ünü oluşturuyor.

Kaynak: Komisyon DG Trade, Türkiye ticaret bilgi notu (Eurostat Comext), 20 Mayıs 2026. EEAS ve ortak açıklamada 2025 toplamı 217,6 milyar € olarak yuvarlanmıştır.

2025 akışları (milyar €)

AB'den Türkiye'ye: **114,2** (+%0,9)

Türkiye'den AB'ye: **103,3** (+%5,4)

AB'nin ticaret fazlası 10,8 milyar €. Fazla 2015'te 22,0 milyar €'ydu; 2019'da Türkiye lehine 1,6 milyar € açığa döndü. **Hizmet ticareti** 2025'te 40 milyar €'yu aştı (Komiser Šefčovič); 2023'te yaklaşık 38 milyar €'ydu.

Türkiye verisiyle 2025 (ABD doları)

117 milyar $
AB'ye ihracat; +%7,8

273,4 milyar $
Toplam mal ihracatı

$232,7 milyar $
İkili ticaret hacmi

Türkiye'nin toplam ticaretinde AB'yi Çin (%8,3) ve Rusya (%7,7) izliyor.

TÜİK–Ticaret Bakanlığı; ortaklar sıralaması DG Trade (IMF verisi). Avro ve dolar serileri doğrudan karşılaştırılmamalıdır.

Karşılıklı ağırlık: payların seyri, 2015–2025 (%)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
AB'nin Türkiye'nin toplam ticaretindeki payı	**36,5**	38,5	37,2	37,8	37,0	36,8	35,9	31,7	34,1	36,1	**36,4**
AB'nin Türkiye ihracatındaki payı	**37,4**	40,2	41,3	43,7	42,4	41,3	41,3	40,5	40,8	41,4	**42,8**
AB'nin Türkiye ithalatındaki payı	**35,9**	37,2	34,3	33,3	32,3	33,4	31,5	25,6	29,3	32,1	**31,7**
Türkiye'nin AB'nin AB dışı ticaretindeki payı	**3,6**	3,7	3,7	3,4	3,4	3,6	3,7	3,6	4,1	4,2	**4,2**

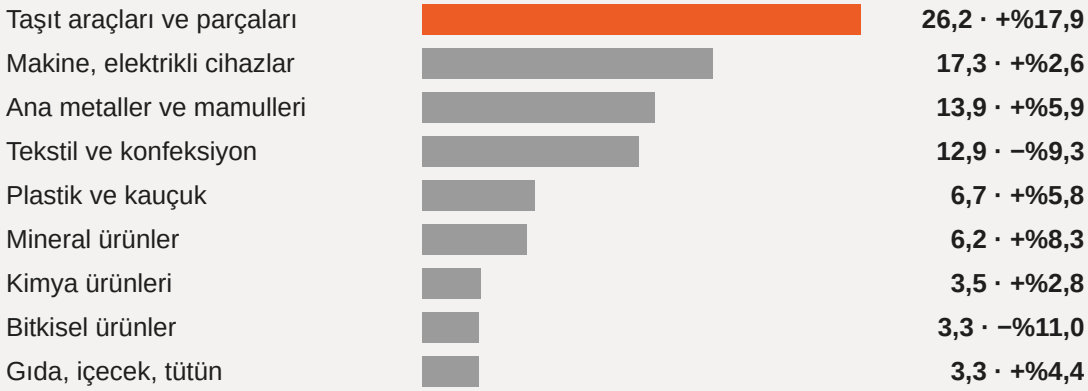
AB, Türkiye için daha önemli bir ihracat pazarı hâline geldi (%37,4 → %42,8); AB'nin Türkiye ithalatındaki ağırlığı azaldı (%35,9 → %31,7). Türkiye'nin AB açısından ağırlığı %3,6'dan %4,2'ye, yaklaşık %17 arttı. Nominal ticaret %72 büyürken AB'nin Türkiye'nin toplam ticaretindeki payı neredeyse değişmedi.

Türkiye tarafı: TÜİK (GTS, ABD doları), 2025 için DG Trade (IMF verisi); toplam ticaret payı ihracat ve ithalat paylarından hesaplanmıştır. AB tarafı: DG Trade (Eurostat Comext).

BÖLÜM 2

Sektörler: otomotivin ötesinde ticaretin yapısı

AB'nin Türkiye'den ithalatı, ürün grubuna göre, 2025 (milyar € · yıllık değişim)

Otomotiv dışında **makine-elektrik, ana metaller ve tekstil-konfeksiyon** üç büyük kalem. Tekstil-konfeksiyon 2022'de 17,6 milyar € ile ikinci büyük kalemdi; 2025'te 12,9 milyar €'ya geriledi. Aynı dönemde taşıt araçları 17,3 milyar €'dan 26,2 milyar €'ya çıktı.

Kaynak: DG Trade Türkiye bilgi notu, HS bölümleri (Eurostat Comext).

AB'nin Türkiye'ye ihracatı, 2025 (milyar €)

Kimya içinde ilaç ihracatı 3,8 milyar € (+%11,9).

Türkiye'nin AB ithalat pazarındaki payı (AB dışı ithalat içinde, 2025)

%12,8 Taşıt araçları

%10,7 Demir-çelik

%10,6 Tekstil ürünleri

%9,1 Ana metaller

%9,0 Giyim

%8,0 Plastik-kauçuk

ACEA'ya göre AB, 2025'te Türkiye'de üretilen 566.888 otomobil (9,9 milyar €) ile 230.833 ticari araç ve otobüs (8,2 milyar €) ithal etti.

Otomotiv ayrıntısı (ACEA, 2025): AB, Türkiye'den 797.721 adet yeni araç (18,2 milyar €) ithal etti, Türkiye'ye 811.957 adet (18,8 milyar €) ihraç etti. Otomotiv, 41,5 milyar $ ile Türkiye'nin en çok ihracat yapan sektörü.

BÖLÜM 3

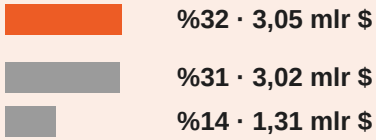
Yatırım: AB sermayesinin Türkiye'deki ayak izi

Uluslararası doğrudan yatırım girişi, 2025

13,1 milyar $

Bir önceki yıla göre %12,2 artış (TCMB).

Sektörel dağılım

En büyük üç yatırımcı ülke

Hollanda 2,86 milyar $ · Lüksemburg 1,16 milyar $ · Kazakistan 1,14 milyar $

Cumhurbaşkanlığı Yatırım ve Finans Ofisi (TCMB verisi). Ticaret sektöründeki artışta e-ticaret platformlarına yönelik yatırımlar belirleyici oldu.

AB'nin yatırımdaki ağırlığı

%66
2025 UDY girişlerinde AB payı (EEAS)

%59
2003–2025 kümülatif UDY'de AB-27 payı

~5,34 mlr €
AB kaynaklı UDY akışı, 2025 (EEAS)

%47,3
Türkiye'nin yurt dışı UDY'sinde AB'nin payı

Yeni proje kararları (2025)

475 UDY projesi, toplam 21,1 milyar $. İmalat 262 proje ve 8,44 milyar $ ile ilk sırada. Veri merkezi ve 5G projelerinin etkisiyle bilgi-iletişim ve internet altyapısı yatırımları 6,74 milyar $.

Komisyon 2026 Raporu: UDY girişleri 2025'te GSYH'nin %1'inin altında kaldı; Komisyon bunu Türkiye'nin kullanılmayan yatırım potansiyelinin göstergesi olarak değerlendiriyor.

Yabancı ve AB sermayeli şirketler: üç resmî veri seti

1 · TÜİK, yabancı kontrollü girişimler (2024). Genel politikası yabancı ortakça belirlenen 11.086 girişim (2023: 10.673). Toplam cirodaki payları %12,6, istihdamdaki payları %5,1. Almanya kontrolündeki 1.309 girişim yabancı kontrollü cironun %13,1'ini oluşturuyor (ABD 1.010 girişim, %12,3; İngiltere 737, %8,3). Motorlu taşıt imalatında yabancı kontrol oranı %40,6.

2 · Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, uluslararası sermayeli şirketler. Kontrol ölçütü aranmadan, sermayesinde yabancı payı bulunan tüm şirketler: 2025 ortası itibarıyla 86.926 (2002: 5.600). Ticaret Bakanlığı, Türkiye'deki yabancı yatırım verileri için bu kaynağa yönlendiriyor.

3 · Ticaret Bakanlığı, ihracat (2025). Yabancı sermayeli firmalar toplam ihracatın yaklaşık %30'unu yaptı; AB'ye ihracatları 46,4 milyar $. AB yatırımlı firmalar bu ihracatın %51,2'sini, Türkiye'nin toplam ihracatının %15,5'ini gerçekleştirdi. Başlıca fasıllar motorlu taşıtlar, makine ve elektrikli makine.

Ters yön (TÜİK, 2024): Türk girişimlerinin yurt dışında kontrol ettiği 2.706 şirketin %39,2'si AB+EFTA'da; en çok Almanya'da (254).

Kalkınma finansmanı: EBRD 2025'te 54 projeye rekor 2,7 milyar € taahhüt etti. Avrupa Yatırım Bankası finansmana yeniden başladı (TKYB ve Türk Eximbank ile 100'er milyon €). Türkiye Yatırım Platformu 317 milyon € garanti kapasitesiyle 2027 sonuna kadar 2,4 milyar € yatırım hedefliyor.

BÖLÜM 4

AB açısından tablo: ortaklığın getirisi ve kaçan kazanç

Mevcut çerçevenin AB'ye getirisi

Komisyon (DG Trade) için hazırlanan değerlendirme, Gümrük Birliği ve bağlı anlaşmalar hiç olmasaydı ortaya çıkacak durumla karşılaştırma yapıyor (2016 fiyatları).

+%9
AB'nin Türkiye'ye ihracatı, çerçeve olmasaydı olacağından yüksek

8,7 mlr €
AB'nin ikili ihracatına ek katkı (Türkiye: 6,0 mlr €)

1,6 mlr €
AB'de hanehalkı gelirine katkı (Türkiye: 7,5 mlr €)

+%0,008
AB reel GSYH etkisi (Türkiye: +%0,722)

AB'de en çok kazanan sektörler: kimya, kauçuk ve plastik; kömür ve çelik; yağlı tohumlar. Model işgücü arzını sabit tuttuğu için etki net istihdam artışı olarak değil, ücret artışı olarak hesaplanıyor.

Modernizasyon gerçekleşmezse kaçan kazanç

Aynı çalışma, Komisyon'un 21 Aralık 2016'da müzakere açılmasını önerirken dayandığı iki senaryoyu ölçüyor. Konsey 2018'den bu yana modernizasyon için yeni bir çalışma öngörmüyor.

Güncellenmiş Gümrük Birliği (hizmetler, tarım, kamu alımları eklenerek): AB refahı **+5,4 milyar €**, AB'nin Türkiye'ye ihracatı **+27,1 milyar €**, AB GSYH +%0,007.

Gümrük Birliği yerine kapsamlı STA: AB refahı +1,15 milyar €, AB GSYH −%0,005. Çalışma bu senaryonun AB üzerindeki etkisini fiilen nötr sayıyor.

Türkiye için aynı senaryolarda refah etkisi +12,5 milyar € ile −0,14 milyar € arasında değişiyor.

Sektörel karşılıklı bağımlılık: otomotiv

4,4 mlr €
AB nihai talebinin AB dışı otomotiv sanayilerinde yarattığı katma değerde en büyük pay Türkiye'nin (%13,4; Eurostat, 2024)

15,6 mlr €
AB'de üretilen otomobillerin Türkiye'ye ihracatı, 2025 (+%27,9; ACEA)

%68 · %65,5
AB'nin hafif ticari araç (4,2 mlr €) ve otobüs (2,5 mlr €) ithalatında Türkiye'nin payı, 2025 (ACEA)

Ticaret dengesi

AB, 2025'te Türkiye ile mal ticaretinde 10,8 milyar € fazla verdi: ihracat 114,2 milyar €, ithalat 103,3 milyar € (DG Trade, Eurostat).

Verinin sınırları

Gümrük Birliği etkilerine ilişkin sayılar 2016 tarihli danışman çalışmasına dayanıyor ve Komisyon'un resmî görüşü değil. Türkiye'ye özgü AB istihdamı ve vergi geliri için güncel bir resmî yayın bulunamadı.

BÖLÜM 5

Kurumsal çerçeve: Ortaklık Konseyi neden toplanmıyor?

1963 Ankara Anlaşması
1964 Ortaklık Konseyi kuruldu
1973 Katma Protokol
1996 Gümrük Birliği
1999 Adaylık
2005 Müzakereler açıldı (3 Ekim)
2015 53. Ortaklık Konseyi
2018 Müzakereler durdu
2019 54. ve son Ortaklık Konseyi
2023 Ortak Bildirim
2024 Ticaret Diyaloğu
2026 Komisyon Raporu

Ortaklık Konseyi: doğrulanmış bilgiler

Hukuki dayanak. Ankara Anlaşması md. 6 ve 22. Anlaşma 1 Aralık 1964'te yürürlüğe girdi; Konsey ilk toplantısını aynı gün yaptı. Ortaklık ilişkisinin en üst organı ve bağlayıcı karar alabilen tek mercii.

İşleyiş. Türkiye hükümeti ile AB Konseyi ve Komisyon temsilcilerinden oluşuyor. Taraflar birer oya sahip, kararlar oybirliğiyle alınıyor. Bakanlar düzeyinde yılda iki kez toplanması öngörülüyor.

Son toplantı. 54. toplantı 15 Mart 2019'da Brüksel'de yapıldı; bir önceki toplantı 18 Mayıs 2015'teydi.

Neden toplanmıyor? Komisyon 2025 ve 2026 raporlarına göre toplantılar, **2019 AB Konseyi sonuçları** doğrultusunda askıda. Temmuz 2019 sonuçları, Türkiye'nin Doğu Akdeniz'deki izinsiz sondaj faaliyetlerine tepki olarak kabul edildi ve hâlâ yürürlükte.

Alt yapılar çalışıyor. Ortaklık Anlaşması kapsamındaki alt komiteler raporlama dönemi boyunca düzenli toplandı (Komisyon 2026 Raporu).

Organ	Dayanak / niteliği	Son durum (Kasım 2026)
Ortaklık Konseyi	Ankara Anl. md. 6, 22; bağlayıcı karar organı	Son toplantı 15 Mart 2019. 2019 Konsey sonuçları gereği askıda.
Karma Parlamento Komisyonu	Ankara Anl. md. 27; TBMM ve Avrupa Parlamentosu	81. toplantı Kasım 2024, Strazburg. Nisan 2025'e planlanan 82. toplantı ertelenmişti; 26 Ekim 2026'da yapıldı.
Gümrük İşbirliği Komitesi	OK Kararı 2/69; teknik karar organı	16 Temmuz 2026'da YYS karşılıklı tanıma kararını kabul etti; PEM uyumu gündeminde.
Yüksek Düzeyli Ticaret Diyaloğu	2024'te başlatıldı; bağlayıcı karar yetkisi yok	3. toplantı 13 Ekim 2026, Brüksel (Šefčovič–Bolat).
Yüksek Düzeyli Ekonomik Diyalog	29 Kasım 2015 Zirvesi	3 Nisan 2025'te Brüksel'de 2019'dan bu yana ilk kez toplandı; son toplantı 2 Temmuz 2026, İstanbul.

AB'nin çerçevesi. Katılım müzakereleri 2018'den bu yana durma noktasında; Komisyon'a göre bu değerlendirmeye yol açan etkenler değişmedi. İşbirliği "aşamalı, orantılı ve geri döndürülebilir" yaklaşımla yürütülüyor. Ek Protokol'ün tüm üye devletlere uygulanması ve Kıbrıs müzakerelerine destek, öne çıkan beklentiler. Teknik düzeyde Gümrük İşbirliği Komitesi karar almaya devam ederken bakanlar düzeyindeki diyaloglar hukuken bağlayıcı karar alamıyor.

BÖLÜM 6

Komisyon 2026 Türkiye Raporu: ekonomi, ticaret ve sanayi bulguları

Başlık	Komisyon değerlendirmesi
İşleyen piyasa ekonomisi	**İleri düzeyde**; bir miktar ilerleme
Fasıl 1 · Malların Serbest Dolaşımı	**İyi düzeyde hazırlıklı**
Fasıl 29 · Gümrük Birliği	**İyi düzeyde hazırlıklı**
Fasıl 5 · Kamu Alımları	**Orta düzeyde hazırlıklı**
Fasıl 20 · İşletme ve Sanayi Politikası	**Orta düzeyde hazırlıklı**
Fasıl 30 · Dış İlişkiler	**Orta düzeyde hazırlıklı**
Fasıl 31 · Dış, Güvenlik ve Savunma Politikası	Resmî uyum oranı **"çok düşük"**

Makroekonomik tespitler

• 2025 büyümesi %3,6; iç talep etkili.

• Yıllık enflasyon 2025 sonundan bu yana %31 civarında. 2027–29 Orta Vadeli Program'a göre tek haneye 2029'da inilecek; bu, önceki projeksiyondan iki yıl sonra.

• Cari açık genişledi ancak "ılımlı" düzeyde. Dış borç 2026 ortasında GSYH'nin yaklaşık %32'si.

• Ticarete ve fiyat oluşumuna yönelik müdahaleler arttı.

Ticaret, sanayi ve yatırım bulguları

• **Ekonomik entegrasyon yüksek:** Türkiye 2025'te AB'nin beşinci ticaret ortağı (AB dışı ticaretteki pay %4,2, 2024 ile aynı); AB ise Türkiye'nin en büyük ortağı. Ekonomi çeşitlenmiş; hizmet sektörü gelişmiş, imalat güçlü.

• **Ticaret engelleri:** Komisyon'un Access2Markets veri tabanında AB ihracatçılarının Türkiye'de karşılaştığı **14 engel** kayıtlı; Komisyon bunların tamamının kaldırılmasını istiyor.

• **Kamu alımları:** Yerli istekliye tanınan %15 fiyat avantajının kapsamı korundu; kullanımı tutar ve ihale sayısı olarak arttı. Komisyon bunu AB sanayi politikası ilkeleriyle bağdaşmaz buluyor.

• **Devlet yardımları:** Yasal çerçevede ilerleme yok. Büyük yatırımlara verilen yardımlardaki şeffaflık eksikliği ve büyük kayıt dışı ekonomi endişe konusu.

• **Yatırım:** UDY girişleri 2025'te GSYH'nin %1'inin altında kaldı.

• **Ar-Ge:** Harcamalar 2024'te GSYH'nin %1,46'sı; AB ortalaması %2,24.

Komisyon'un 2026 önerilerinden seçmeler

• Malların serbest dolaşımını etkileyen tarife dışı engellerin kaldırılması

• Kamu alımları mevzuatının AB müktesebatına uyumu (kamu hizmetleri, imtiyazlar, KÖİ); istisna ve pazarlık usulünün sınırlandırılması

• KOBİ'lerin uzun vadeli finansmana erişiminin iyileştirilmesi; yenilenebilir enerji payının ve iletim şebekesinin güçlendirilmesi

• Gümrük tarifesinin Ortak Gümrük Tarifesi ile yeniden uyumu; GSP ve çift kullanımlı ürün ihracat kontrolüne uyumun tamamlanması

BÖLÜM 7

Gümrük Birliği: kapsam, asimetri ve AB'nin yeni STA'ları

KAPSAMDA

Sanayi ürünleri ve işlenmiş tarım ürünleri. Gümrük vergileri ve miktar kısıtlamaları kaldırıldı. Türkiye, AB'nin Ortak Gümrük Tarifesi'ni ve ortak ticaret politikasını uygulamakla yükümlü.

AYRI REJİMLER

Kömür ve çelik: 1996 tarihli AKÇT Serbest Ticaret Anlaşması. **Temel tarım ürünleri:** karşılıklı tercihli rejim. Bu ürünler Gümrük Birliği'nin serbest dolaşım kurallarına tabi değil.

KAPSAM DIŞI

Hizmetler, kamu alımları, yerleşme. Bu boşluk, AB'nin "Made in Europe" ve kamu alımı düzenlemelerinde Türkiye'nin konumunu belirleyen ana etken (Bölüm 9).

Yapısal asimetrinin kaynakları

Karar alma. Türkiye, uymakla yükümlü olduğu AB ticaret ve teknik mevzuatının oluşturulduğu süreçlerde oy hakkına sahip değil. 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı istişareyle sınırlı bir katılım öngörüyor.

STA'lara paralellik (md. 16). AB'nin STA'ları Türkiye'ye karşı tarafın pazarında otomatik erişim sağlamıyor. Üçüncü ülke malı AB'de serbest dolaşıma girdikten sonra Türkiye'ye de gümrüksüz girebiliyor.

Modernizasyon. Komisyon 21 Aralık 2016'da müzakere yetkisi istedi. AB Konseyi 26 Haziran 2018'de bu yönde çalışma öngörülmediğini kararlaştırdı.

AB'nin son dönem ticaret anlaşmaları

Hindistan	Müzakereler 27 Ocak 2026'da tamamlandı; kamu alımı taahhüdü içermiyor.
Mercosur	1 Mayıs 2026'dan bu yana geçici olarak uygulanıyor.
Meksika	Modernize anlaşma Mayıs 2026'da imzalandı.
Endonezya	Müzakereler Eylül 2025'te tamamlandı.

Kaynak: EPRS, Eylül 2026.

Etki tartışması: iki değerlendirme

İKV: Hindistan menşeli sanayi ürünleri AB üzerinden serbest dolaşımla Türkiye'ye girebilecek; Türk ürünleri Hindistan'da aynı erişime sahip olmayacak. Bu, asimetriyi derinleştiriyor.

Bakan Ö. Bolat (Mart 2026): Hindistan'ın başlıca ihraç ürünlerinde AB tarifeleri zaten sıfır ya da düşük. Menşe kuralları aranacak ve Türkiye'nin AB teknik mevzuatına uyumu yapısal avantaj. Bakan'a göre etki sınırlı kalacak.

Komisyon'un Türkiye'ye yönelttiği Gümrük Birliği eleştirileri (2026 Raporu)

Gümrük muafiyetleri, serbest bölgeler ve ithalat gözetim rejimi AB müktesebatıyla tam uyumlu değil; Komisyon'a göre Gümrük Birliği kurallarını ihlal ediyor. Komisyon, üçüncü ülkelere uygulanan ilave gümrük vergileri nedeniyle gümrük tarifesinin Ortak Gümrük Tarifesi ile yeniden tam uyumlu hâle getirilmesini öneriyor.

BÖLÜM 8

AB'nin yeni araçları (I): çelik rejimi, SKDM ve ticaret savunması

Kalıcı çelik rejimi: Tüzük (AB) 2026/1384

1 Tem 2026
Uygulama başlangıcı; 2019 korunma önleminin yerini aldı

18,35 Mt
Yıllık toplam gümrüksüz kota (18.345.922 ton)

−%47
Önceki kotalara göre ortalama azalma

%25 → %50
Kota dışı ek vergi

Ülke tahsisleri Uygulama Tüzüğü (AB) 2026/1457 ile yapıldı. Sıcak haddelenmiş yassı üründe (Kategori 1A) Türkiye'ye 642.295 ton ayrıldı; basına göre bu, kategorideki en yüksek ülke kotası. 1 Ekim 2026'dan itibaren "eritme ve dökme" belgesi isteniyor.

Hukuki not: Çelik, Gümrük Birliği'ne değil 1996 AKÇT STA'sına tabi. Rejimden yalnızca AEA ülkeleri muaf tutuldu.

Türk çeliğine etkisi: farklı ölçümler

Bakan Bolat: Ocak–Eylül 2026'da demir-çelikte AB'ye toplam ihracat %6,7 azaldı.

Çelik İhracatçıları Birliği (Temmuz 2026): 2025'te AB'ye 6 Mt ihracat yapıldı; yeni kotalar yaklaşık 3 milyar $ kayba yol açabilir.

Gerçekleşme: Ocak–Eylül 2026'da AB'ye çelik ürünleri ihracatı %23 düşüşle 3,7 Mt (TÇÜD).

SKDM ve Türkiye ETS

AB tarafı. Mali dönem 1 Ocak 2026'da başladı; 2026 ithalatı için sertifikalar Şubat 2027'den itibaren alınacak. Sertifika fiyatı 2026'nın ilk çeyreğinde 75,36 €/tCO_2, ikinci çeyreğinde 75,28, üçüncü çeyreğinde 82,32 €/tCO_2. SKDM Tüzüğü md. 9'a göre üretim ülkesinde fiilen ödenen karbon fiyatı, teslim edilecek sertifika sayısından düşülebiliyor.

Türkiye tarafı. ETS Yönetmeliği 27 Ağustos 2026'da yürürlüğe girdi (RG 33353); yıllık 50 bin tCO_2e üzerindeki tesisleri kapsıyor. Nihai metin pilot dönemin kapsam ve süresini Karbon Piyasası Kurulu'na bıraktı. Kurul 2026 ve 2027 sistem yıllarını pilot dönem olarak belirledi. 2027 için tahsisatların tamamı ücretsiz verilecek, ilk teslim yükümlülüğü Kasım 2028'de. 2026 sistem yılında genel teslim yükümlülüğü yok.

Maruz kalınan ticaret. Ocak–Eylül 2026'da SKDM kapsamındaki çelik ürünlerinde AB'ye ihracat %1,7 azaldı, AB dışına %10 arttı (Bakan Bolat).

Ticaret savunması Gümrük Birliği'ne rağmen sürüyor

16 Kasım 2026: Soğuk haddelenmiş yassı çelikte kesin anti-damping vergisi. Oranlar Tatmetal için %3,0, diğer işbirliği yapanlar için %4,9, Borçelik ve diğerleri için %7,8. İtiraz sonrası %5,6–9,7'den indirildi. İlgili ithalat yaklaşık 240 milyon €.

Sıcak haddelenmiş yassı çelik: 2021 vergileri için 6 Temmuz 2026'da süre sonu gözden geçirmesi başlatıldı. ATAD, 3 Eylül 2026'da Çolakoğlu ve Erdemir gruplarının temyizlerini reddetti.

BÖLÜM 9

AB'nin yeni araçları (II): "Made in Europe", kamu alımları ve savunma

Sanayi Hızlandırma Tüzüğü (IAA)
COM(2026) 100 · 2026/0068(COD)

4 Mart 2026
Komisyon teklifi

%20
2035 imalat/GSYH hedefi (2024: %14,3)

100 milyon €
Koşula bağlanan yabancı yatırım eşiği

Kamu alımları ve destek programlarında çelik, çimento, alüminyum, batarya, güneş, rüzgâr, ısı pompası ve araçlar için AB menşei ve/veya düşük karbon şartı.

Md. 8 · Kamu alımları

STA veya gümrük birliği ortakları ile DTÖ Kamu Alımları Anlaşması tarafları AB menşeli sayılıyor. Ancak bu yalnızca AB'nin ilgili anlaşmada taahhüdü bulunan alanlarda geçerli. Gümrük Birliği kamu alımlarını kapsamıyor ve Türkiye GPA tarafı değil.

Md. 9 · Kamu destekleri

STA ve gümrük birliği ortaklarının içeriği AB menşeli sayılıyor. Türkiye adıyla anılmıyor; ancak Komisyon sözcüsü Mart 2026'da Türk ürün ve bileşenlerinin teklif kapsamında AB menşeli sayılacağını belirtti (AA). Bakan Bolat'a göre kısıtlayıcı hükümler, özellikle otomotivde, teklifin eklerinde duruyor.

Yasama süreci

AP: ITRE, IMCO ve INTA ortak komitede; raportörler Cavazzini, Grudler ve Jouvet. 9 Eylül taslak raporu, Made in Europe eşdeğeri statüyü ulusal muamele, ekonomik güvenlik, eşdeğer rekabet koşulları ve ILO sözleşmeleri gibi koşullara bağlıyor. 5.000'i aşkın değişiklik önergesi var. Komite oylaması 1 Aralık'tan 14 Aralık'a ertelendi (ANSA, 19 Kasım). **Konsey:** genel yaklaşımın 3 Aralık 2026 Rekabet Konseyi'nde belirlenmesi planlanıyor.

Türkiye'nin tutumu

Bakan Bolat, yeni sanayi politikalarının Gümrük Birliği ile uyumlu kalmasını ve Türkiye'nin "Made in Europe" kapsamı dışında bırakılmamasını talep ediyor.

Kamu alımlarında karşılıklılık

Komisyon, AB firmalarını etkileyen kamu alımı tedbirleri uygulayan ülkeler arasında Türkiye'yi de sayıyor. Kanuna göre yerli istekliye %15 fiyat avantajı tanınıyor; 2025'te 6.762 ihalede (yaklaşık 1,12 trilyon TL) uygulandı. TBMM 2026'da, AB menşeli mal ve isteklilere karşılıklılık esasında yerli muamelesi tanımaya imkân veren ek maddeyi kabul etti.

SAFE (150 milyar €)

Bileşen maliyetinin en az %65'i AB, Ukrayna veya AEA/EFTA kaynaklı olmalı; kalan %35 Türkiye dâhil üçüncü ülkelere açık. Daha geniş katılım için ayrı anlaşma gerekiyor; Kanada ile imzalandı. Basına göre Yunanistan ve GKRY'nin itirazı nedeniyle Türkiye ile anlaşma yapılmadı; TBMM KPK Eş Başkanı Ekim 2026'da katılım çağrısını yineledi.

BÖLÜM 10

AB'nin yeni araçları (III): etkilenebilecek diğer sektörler

Otomotiv: hibrit araçlarda geçici korunma önlemi

AB, 24 Kasım 2026'da Resmî Gazete'de yayımlanan geçici önlemle Çin, Japonya, Türkiye, İngiltere ve diğer ülkelerden hibrit binek araç ithalatına hacim sınırı getirdi. Sınır 1 Aralık'tan itibaren en fazla 200 gün uygulanacak.

Ülke sınırları 2025 düzeyinin yaklaşık %15 üzerinde belirlendi; Türkiye'nin mevcut ihracatı sınırın altında. Türkiye, AB'nin AB dışından şarj edilemeyen hibrit otomobil ithalatında %18 payla üçüncü.

Reuters (Daily Sabah, 24 Kasım 2026); Hürriyet Daily News (Eurostat verisi)

Makine, metal eşya, beyaz eşya, yan sanayi: SKDM'nin genişlemesi

Komisyon 17 Aralık 2025'te SKDM'yi ağırlıklı olarak çelik ve alüminyumdan oluşan yaklaşık 180 aşağı akış ürüne genişletmeyi önerdi (COM(2025) 989). Uygulama 1 Ocak 2028'den itibaren öngörülüyor; ürünlerin ortalama çelik-alüminyum içeriği %79.

Konsey yaklaşık 200 ürün (12 Haziran 2026), AP 457 ürün (15 Eylül 2026) önerdi; üçlü müzakereler sürüyor. Türkiye'nin mevcut SKDM sektörlerindeki ihracatı yaklaşık 23 milyar $.

EPRS (Eylül 2026); Ticaret Bakanlığı yayını (Aralık 2025)

Mobilya, ahşap-kâğıt, lastik, çikolata: ormansızlaşma tüzüğü

Tüzük (AB) 2023/1115, 30 Aralık 2026'dan itibaren büyük ve orta, 30 Haziran 2027'den itibaren mikro ve küçük işletmelere uygulanacak. Kapsamda sığır, kakao, kahve, palm yağı, kauçuk, soya, ahşap ve türevleri var.

Ticaret Bakanlığı'na göre çikolata, mobilya ve lastik gibi türev ürünler etkileniyor. 2026'daki kapsam değişikliğiyle deri ve kaplaması yenilenmiş lastikler kapsam dışına alındı.

Tüzük (AB) 2025/2650; Ticaret Bakanlığı; TOBB (Eylül 2026)

Tekstil ve hazır giyim: ekotasarım kuralları

Ekotasarım Tüzüğü (ESPR) uyarınca satılmayan giyim, aksesuar ve ayakkabının imhası 19 Temmuz 2026'dan itibaren büyük işletmelere yasak. Tekstil için dijital ürün pasaportu getirecek delege tüzüğün 2027'de kabulü bekleniyor.

Komisyon'un 2025–2030 çalışma planında tekstil, mobilya, lastik, demir-çelik ve alüminyum öncelikli gruplar. Türkiye'nin AB'ye tekstil-konfeksiyon ihracatı 2025'te %9,3 azalarak 12,9 milyar €'ya geriledi.

Komisyon Delege Tüzüğü (AB) 2026/296; DG Trade

Ticaret savunması: çeliğin ötesine yayılıyor

Çelik hasır: Çin ve Türkiye menşeli ithalata anti-damping soruşturması başlatıldı (AB Resmî Gazetesi, 3 Haziran 2026).

Huş kontrplak: Rusya'ya yönelik önlemler Türkiye ve Kazakistan'dan yapılan ithalata genişletildi.

Kompozit girdiler: Komisyon 23 Kasım 2026'da tüm menşeleri kapsayan bir korunma soruşturması başlattı.

C/2026/2971; Komisyon DG Trade

Taze ve kuru meyve-sebze: artırılmış resmî kontroller

Türkiye'den bazı gıda ürünleri (narenciye, fıstık, susam vb.) AB'nin geçici olarak artırılmış resmî kontrol listesinde. Liste 2026'da Uygulama Tüzükleri (AB) 2026/194 ve 2026/1206 ile güncellendi.

Bu kontroller korumacı bir araç değil, gıda güvenliği aracı; uygulamada ürünlerin sınırda daha sık fiziksel kontrolden geçmesi anlamına geliyor.

Uygulama Tüzüğü (AB) 2019/1793 ve değişiklikleri

Ayrıca: IAA teklifinde kamu alımları ve destek programlarında AB menşei veya düşük karbon şartı getirilen sektörler (çelik, çimento, alüminyum, batarya, güneş, rüzgâr, ısı pompası, araçlar) için bkz. Bölüm 9.

BÖLÜM 11

Ekonomik güvenlik: AB'nin yeni ölçütleri ve Türkiye

AB'nin çerçevesi

Genişleme Bildirimi (Kasım 2026). Komisyon, aday ülkelerden AB'nin ekonomik güvenlik çerçevesine kademeli uyum bekliyor. Bu çerçeve yabancı yatırım taraması, ihracat kontrolleri, siber güvenlik, kritik altyapının korunması, yaptırımların dolanılması ve ekonomik zorlamaya karşı önlemleri kapsıyor. Tek pazara kademeli entegrasyona erişim de bu koşullara ve dış politika uyumuna bağlanıyor.

Yeni yatırım taraması tüzüğü. Tüzük (AB) 2026/1386 (17 Haziran 2026), 17 Ocak 2028'den itibaren 2019/452 sayılı Tüzüğün yerini alacak. Her üye devlete tarama mekanizması kurma ve hassas sektörlerde ön izin arama yükümlülüğü getiriyor.

IAA'daki yatırım koşulları (teklif). Küresel üretim kapasitesinin %40'ından fazlasını elinde tutan ülkelerin yatırımcılarına, batarya ve elektrikli araç gibi alanlarda 100 milyon €'yu aşan yatırımlar için koşullar öneriliyor; altı koşuldan en az dördünün karşılanması aranıyor. Koşullar arasında: %49'un altında yabancı pay, fikri mülkiyet lisansı, cironun en az %1'i kadar Ar-Ge, çalışanların en az %50'sinin AB'li olması ve girdilerin en az %30'unun AB'den sağlanması var.

Komisyon 2026 Raporu'nda Türkiye

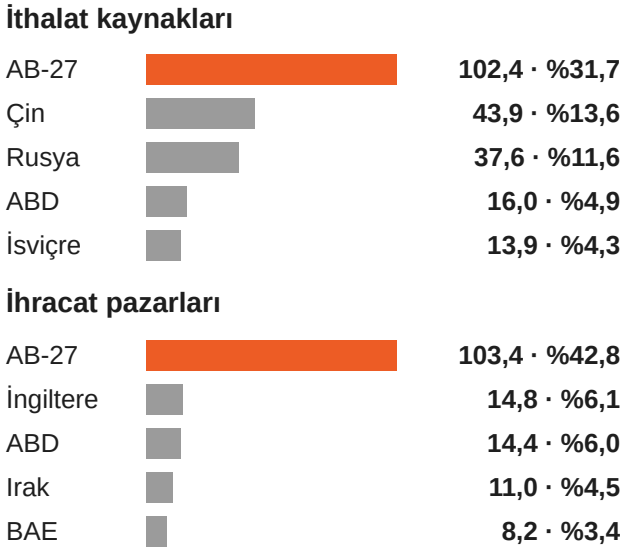
Yatırım taraması: Türkiye'nin mevzuatı yabancı doğrudan yatırımların taramasına ilişkin AB müktesebatıyla uyumlu değil; Komisyon uyum öneriyor.

İhracat kontrolleri: Türkiye bazı çok taraflı ihracat kontrol düzenlemelerinde AB pozisyonuna uyum sağlamadı. Çift kullanımlı ürün rejimine uyumun tamamlanması öneriliyor.

Rusya yaptırımları: AB'nin kısıtlayıcı tedbirlerine uyulmaması "endişe konusu". Türkiye, çift kullanımlı ürünlerde yaptırımların dolanılmasını önlemek için adımlar attı; Komisyon'a göre işbirliği "kısmi". Komisyon, dolanmanın tespit ve önlenmesine yönelik çabaların "acilen" artırılmasını istiyor.

Diğer: Gıda ürünlerinde ihracat kotaları, ticaret teşviklerini bozma ve öngörülebilirliği azaltma riski taşıyor.

Türkiye'nin ticaret bağımlılıkları, 2025 (milyar € · pay)

Kaynak: DG Trade Türkiye bilgi notu (IMF verisi).

AB açısından: Komisyon, Türkiye'nin sanayi tabanını ve Gümrük Birliği'yle sağlanan entegrasyonu Avrupa tedarik zincirlerinin dayanıklılığı için önemli buluyor. Türkiye, AB'nin AB dışından demir-çelik ithalatının %10,7'sini, taşıt aracı ithalatının %12,8'ini sağlıyor.

BÖLÜM 12

Jeopolitik etkenler: ticaret ve yatırımı olumsuz etkileyen dış riskler

1 · Orta Doğu savaşı ve Hürmüz Boğazı

28 Şubat 2026'da başlayan ABD/İsrail–İran savaşı enerji fiyatlarını yükseltti. TCMB'ye göre 2026'nın ikinci çeyreğinde Brent petrol yıllık %55,2, doğalgaz %28,2 pahalandı.

Orta Doğu'ya ihracat Mart'ta sert düştü, ikinci çeyrekte toparlandı.

Komisyon'a göre CDS primi çatışmanın başında yaklaşık 100 baz puan yükseldi, sonra geriledi. OECD: net enerji ithalatçısı Türkiye'de cari denge ve enflasyon etkileniyor.

TCMB (Temmuz 2026); Komisyon SWD(2026) 696; OECD Ekonomik Görünüm (Haziran 2026)

2 · Rusya yaptırımları ve dolanma riski

AB'nin 23 Nisan 2026 tarihli 20. yaptırım paketi, Rusya'nın askerî sanayisini desteklediği değerlendirilen 60 kuruluşu sıkılaştırılmış ihracat kısıtlarına aldı. Bunların 28'i üçüncü ülkelerde; Türkiye de bu ülkeler arasında.

Rusya, Türkiye'nin üçüncü büyük ithalat kaynağı (%11,6); Komisyon, yaptırımlara uyumsuzluğu endişe konusu sayıyor.

Komisyon ve AB Konseyi (23 Nisan 2026); DG Trade; SWD(2026) 696

3 · Karadeniz ve Ukrayna güzergâhı

Komisyon'a göre Türkiye, Karadeniz'de gemilerine yönelik saldırılara moratoryum çağrısını defalarca yineledi ve endişelerini Ukrayna ile Rusya'ya iletti.

Karayolunda Ukrayna güzergâhının kapanması Türk taşımacılarını Macaristan transitine yöneltti. Yıllık 145 bin belgelik kota tükendi (Bölüm 13).

Komisyon SWD(2026) 696; UND (Dünya)

4 · Enerji: AB'nin Rus gazını yasaklaması

Tüzük (AB) 2026/261 ile yasak 18 Mart 2026'da başladı; uzun vadeli boru hattı sözleşmeleri en geç 1 Kasım 2027'de sona eriyor.

Türkiye üzerinden gelen gazda menşe kanıtı aranıyor; Strandzha 1 için Rus menşei karinesi var. ACER'e göre bu noktadan akış 18 Mart–Mayıs sonunda yıllık %65 azaldı.

EUR-Lex 2026/261; AB Konseyi; ACER (2026)

5 · Doğu Akdeniz ve Kıbrıs

İzinsiz sondajlara yönelik AB kısıtlayıcı tedbir çerçevesi (Kasım 2019), Kasım 2025'te boş listeyle 30 Kasım 2026'ya kadar uzatıldı; Ortaklık Konseyi'nin askıya alınması da 2019 kararlarına dayanıyor.

Libya Temsilciler Meclisi 20 Ekim 2026'da Türkiye–Libya deniz yetki alanları mutabakatını onayladı; AB mutabakatı hükümsüz saydı.

Konsey Kararı (ODGP) 2025/2395; AB Yüksek Temsilcisi açıklaması (21 Ekim 2026)

6 · Küresel aşırı kapasite ve ABD–Çin rekabeti

AB, çelik rejimini tarife farkları ve ticaret sapması riskiyle gerekçelendirdi; ABD'deki %50 çelik tarifesi alternatif pazarları da daraltıyor (ÇİB).

BYD, Manisa'daki yaklaşık 1 milyar $'lık fabrika projesini Haziran 2026'da askıya aldı; önceliğin Macaristan olduğunu açıkladı.

Komisyon (Eurometal aktarımı); ÇİB; Reuters (Bloomberg HT, 10 Haziran 2026)

Yatırım ortamına ilişkin Komisyon tespiti

Komisyon 2026 Raporu'na göre Türkiye yargı alanında erken aşamada ve gerileme sürüyor; yargı bağımsızlığına ilişkin endişeler derinleşti.

Dengeleyici etkenler

Orta Koridor için Global Gateway kapsamında 12 milyar €'ya kadar kamu ve özel yatırım hedefi açıklandı (Komisyon Başkanı, Eylül 2026). TEPAV'a göre tedarik zinciri aksamaları, Avrupa'da yakın üretimi hızlandırarak Türkiye'yi öne çıkarabilir.

BÖLÜM 13

Hareketlilik: Schengen vizesi, TIR sürücüleri ve transit kotaları

Türkiye'den Schengen başvuruları, 2025

1.268.376

başvuru; Çin'den sonra 2. (2024: 1.173.917)

%14,59
ret oranı (2024: %14,54)

183.196
ret

736.556
çok girişli vize

~114 mn €
vize ücreti

Avrupa Komisyonu 2025 istatistikleri; ücret hesabı İKV. TÜRSAB'a göre randevu alamayanlar istatistiğe yansımıyor.

Ret oranı karşılaştırması (%)

Ülke satırları, ilgili ülkenin Türkiye'deki temsilciliklerinde uygulanan oran. Yunanistan 310.920 başvuruyla ilk sırada.

TIR sürücüleri: 90/180 gün kuralı

Kural. Kısa süreli vizeyle herhangi bir 180 günde en fazla 90 gün kalınabiliyor. Ekim 2025'te devreye giren Giriş/Çıkış Sistemi her geçişi kaydediyor; Bulgaristan ve Romanya'da geçen günler de süreye sayılıyor.

Sektör verisi. UND'ye göre 2025'in ilk 11 ayında Türkiye'den Avrupa'ya 875 bin ihracat seferi yapıldı; bunların 560 bini Türk plakalı araçlarla.

AB'nin yanıtı. Komisyon'un 29 Ocak 2026 Vize Stratejisi, TIR sürücüleri gibi meslekler için 90 günden uzun kalış ihtiyacını kabul ediyor ve "pragmatik çözümler" öngörüyor. Kasım 2026 itibarıyla yasal düzenleme yok.

Transit geçiş belgesi kotaları

Geçiş belgeleri AB'nin değil, üye devletlerin Türkiye ile yaptığı ikili anlaşmalara dayanıyor. Ukrayna güzergâhı kapanınca trafik Macaristan'a yöneldi; yıllık 145 bin belgelik kota tükendi ve 10 bin ek belge temin edildi. UND'ye göre sektör günde yaklaşık 500 belge kullanıyor. Kapıkule'de çıkış bekleme süresinin 248 saate ulaştığı bildirildi (Dünya, sektör kaynakları).

Hukuki çerçeve: standstill hükmü

Katma Protokol md. 41(1), 1 Ocak 1973'ten itibaren yerleşme ve hizmet sunumuna yeni kısıtlama getirilmesini yasaklıyor. ATAD *Soysal* (C-228/06, 2009) kararında, Almanya'da hizmet sunan Türk TIR sürücülerine sonradan getirilen vize şartını bu hükme aykırı buldu. *Demirkan* (C-221/11, 2013) ise hizmet alıcılarını kapsam dışında tuttu. Hükmün Schengen genelindeki 90/180 kuralına uygulanabilirliği tartışmalı.

BÖLÜM 14

2026'nın somut adımları, açık dosyalar ve uyuşmazlık kanalları

Teknik düzeyde atılan adımlar

16 Tem 2026 **YYS karşılıklı tanıma kararı** (Gümrük İşbirliği Komitesi, Karar 2026/2303). Güvenilir operatörler için daha az kontrol ve öncelikli muayene öngörüyor; bilgi değişimi kurulduğunda yürürlüğe girecek.

13 Eki 2026 **3. Yüksek Düzeyli Ticaret Diyaloğu.** TAREKS kaynaklı engel kaldırıldı ve AB Makine Tüzüğü'ne uyum tamamlandı. E-ticaret dâhil gümrük reformundaki ilerleme kayda geçti.

9 Kas 2026 **Konsey Kararı (AB) 2026/2557.** Gümrük İşbirliği Komitesi'nde alınacak AB pozisyonunu belirliyor: köprü mevzuatının revize PEM Sözleşmesi ve güncel gümrük kanunlarıyla uyumu. Bazı hükümler 1 Ocak 2026'dan geriye dönük uygulanacak.

AB işletmelerinin şikâyetleri

Ham deri ve "wet-blue" deriye ihracat vergileri · İthalat gözetim rejimi · Tekstilde kayda bağlı gözetim · Alkollü içkiler · İlaçlarda seri serbest bırakma

Erişim ve işbirliği başlıkları

EPREL enerji etiketi veri tabanı · CPNP kozmetik portalı · E-imzaların karşılıklı tanınması · İş insanı hareketliliği · Yaptırımların dolanılmasıyla mücadele

Kaynak: 3. AB–Türkiye Yüksek Düzeyli Ticaret Diyaloğu ortak açıklaması, 13 Ekim 2026.

Uyuşmazlık çözüm kanalları ve emsaller

Kanal	Kapsam ve mevcut durum
Ortaklık Konseyi Ankara Anl. md. 25	Uyuşmazlık Konsey'e götürülebilir; Konsey ATAD'a veya başka bir yargı organına havale edebilir. Konsey 2019'dan beri toplanmadığı için bu yol fiilen kapalı.
Tahkim 1/95 OKK md. 61–62	Koruma ve korunma önlemlerinin kapsamı ya da süresine ilişkin uyuşmazlık altı ayda Konsey'de çözülemezse, taraflardan biri tahkime başvurabilir.
DTÖ	**DS595:** Türkiye'nin AB çelik korunma önlemine itirazı. Panel Nisan 2022'de itirazların çoğunu reddetti, üç noktada gerekçeyi yetersiz buldu. **DS583:** AB'nin Türkiye'nin ilaç yerelleştirme şartlarına itirazı; Temmuz 2022'de DSU md. 25 temyiz tahkimiyle sonuçlandı.
AB yargısı	Doğrudan etkilenen şirketler ATAD'da iptal davası açabiliyor; sıcak haddelenmiş çelik vergilerine karşı temyizler reddedildi. Ulusal mahkemeler ATAD'a ön karar için başvurabiliyor; *Soysal* ve *Demirkan* kararları bu yolla verildi.